

" Waterkwaliteit en visbestand in het Meer van Weerde anno 2025 "

1. Inleiding

Het Meer van Weerde is gelegen nabij de gelijknamige plaats Weerde, te Zemst in de provincie Vlaams-Brabant. Het Meer van Weerde heeft een oppervlak van circa 11,2 hectare. Deze voormalige zandwinput kent een grillige bodemstructuur. De gemiddelde diepte is 3 meter maar loopt plaatselijk 1 op tot 9 meter. De oevers zijn relatief ondiep.

2. Waterkwaliteit

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) beschikt niet over recente meetgegevens van de waterkwaliteit van het Meer van Weerde.

a) Huidige toestand

De evolutie van de waterkwaliteit evenals de doelstellingen per waterlichaam kan handig opgevolgd worden via de waterdashboards die online staan: *Dashboard oppervlaktewaterlichamen*. [[Dashboard oppervlaktewaterlichamen](#)]

b) Toekomstperspectieven

De verschillende geplande acties zijn terug te vinden in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027. Dit is eveneens online raadpleegbaar:
<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027>.

[<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027>]

De rapportage over deze acties is terug te vinden in het wateruitvoeringsprogramma:
<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/wateruitvoeringsprogramma>.

[<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/wateruitvoeringsprogramma>]

3. Afvissingen

De meest recente afvissing van het Meer van Weerde dateert van 2024.

In het Vlaamse Gewest bevinden zich in elke provincie diverse stilstaande wateren. Deze wateren hebben een belangrijke functie voor de openbare (recreatieve) visserij. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is verantwoordelijk voor het visstandbeheer in deze wateren.

Het ANB heeft ATKB opdracht gegeven voor het uitvoeren van visstandonderzoek in het Meer van Weerde in de provincie Vlaams-Brabant in 2024.

Voor het presenteren van de bestandschattingen zijn de gevangen vissoorten ingedeeld in ecologische groepen en gilden.

De indeling in "*ecologische groepen*" wordt beschreven in het Handboek Hydrobiologie (Bijkerk *et al.*, 2014). De ecologische groepen zijn voornamelijk gebaseerd op voedselvoorkeur.

Dit hangt samen met de lengte van de vissoorten: kleine exemplaren benutten ander voedsel (bijvoorbeeld zoöplankton) dan grote exemplaren (die veelal macrofauna of kleine vissen eten). Voor snoek wijkt de indeling af van de overige vissoorten, omdat deze vooral uitgaat van de voorkeur van deze soort voor een bepaald type habitat.

Naast ecologische groepen zijn de vissoorten ingedeeld in "*stromingsgilden*" volgens FAME (Noble & Cowx, 2002). De afkorting FAME staat voor Fishbased Assessment Method for the Ecological status of European rivers.

De indeling in stromingsgilden is gebaseerd op de voorkeur van soorten voor stromend dan wel stilstaand water.

Er worden *drie stromingsgilden* onderscheiden:

- Eurytopen: soorten die geen specifieke voorkeur hebben voor stromend of stilstaand water;
- Limnofielen: soorten met een voorkeur voor stilstaand water;
- Rheofielen: soorten met een voorkeur voor stromend water.

De bemonsteringen in het Meer van Weerde zijn uitgevoerd op 7 oktober 2024.

a) Soortensamenstelling

Tijdens het onderzoek in 2024 zijn in het Meer van Weerde 9 vissoorten aangetroffen, namelijk aal, baars, blankvoorn, brasem, (spiegel)karper, snoek, zeelt, zonnebaars en zwartbekgrondel. Met uitzondering van zeelt, zonnebaars en zwartbekgrondel behoren alle soorten tot het eurytope gilde. Zeelt is de enige soort uit het limnofiele gilde. De zonnebaars en zwartbekgrondel behoren tot de exoten.

In 2013 (VisAdvies, 2014) en 2018 (Mies *et al.*, 2019) is eerder onderzoek gedaan naar de visstand in het Meer van Weerde. In Tabel 17 is een overzicht gegeven van de soortensamenstelling in 2013, 2018 en 2024.

In 2024 zijn evenveel soorten (negen) aangetroffen als in 2013 en twee meer dan in 2018 (zeven). In 2024 is (spiegel)karper voor het eerst aangetroffen in het Meer van Weerde. Blankvoorn is in het bemonsteringsjaar 2024 net als in 2013 aangetroffen, maar ontbrak in 2018. Giebel, pos en snoekbaars zijn sinds 2013 niet meer aangetroffen.

b) Omvang van het visbestand

In Tabel 6 en Tabel 7 is het geraamde visbestand in het Meer van Weerde weergegeven in kilogram en aantal per hectare. Het visbestand is geraamd op 88,0 kg/ha en 2.506 stuks/ha. Op basis van biomassa heeft zeelt het grootste aandeel (37%), gevolgd door baars (30%). Op basis van aantallen bestaat het bestand voor het grootste deel uit baars (85%).

In Tabel 18 is een overzicht gegeven van de geraamde bestanden in 2018 en 2024. In 2013 zijn de bestandschattingen door een andere partij op een andere wijze bepaald, waardoor de resultaten niet met elkaar kunnen worden vergeleken.

Ten opzichte van de laatste bemonstering in 2018 (11,7 kg/ha en 312 stuks/ha) is het bestand in 2024 (88 kg/ha en 2.506 stuks/ha) zowel op basis van biomassa als op basis van aantallen (fors) hoger geraamd. Op basis van biomassa is met name het bestand van baars in 2024 hoger geraamd dan in 2018.

Hierbij zijn in 2024 zowel meer éénzomerige (12,4 kg/ha ten opzichte van 0,1 kg/ha in 2018) als meerzomerige (13,8 kg/ha ten opzichte van 1,2 kg/ha in 2018) exemplaren van baars aangetroffen. Dit geldt ook voor zeelt, waarbij in 2024 meer meerzomerige exemplaren zijn aangetroffen. Daarnaast is (spiegel)karper voor het eerst aangetroffen, waarbij er alleen grotere exemplaren zijn aangetroffen welke de biomassaramingen doen stijgen. In 2018 werd de biomassa van snoek hoger geraamd dan in 2024.

Op basis van aantallen is in 2024 vooral het bestand van baars (2.140 stuks/ha) fors hoger geraamd dan in 2018 (35 stuks/ha). Het overgrote deel van deze baarzen behoort tot de éénzomerige groep (1.859 stuks/ha). Het aantreffen van een omvangrijk éénzomerige visbestand duidt op een succesvolle rekrutering van baars. Naast baars is in 2024 ook het bestand van brasem hoger geraamd dan in 2018. Van brasem is het bestand in 2018 geraamd op 14 stuks/ha tegenover 132 stuks/ha in 2024. Snoek laat in 2024 een duidelijk lagere raming zien dan in 2018. In 2018 werd het bestand van snoek geraamd op 19 stuks/ha tegenover 2 stuks/ha in 2024.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, oktober 2025

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger Eva DE BLEEKER in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Jo BROUNS :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2025-2026 , vraag nr. 1162 van 10 september 2025 } .

	Snoek	-	x	x
	Snoekbaars	x	-	-
Limnofiel	Zeelt	x	x	x
Exoot	Zonnebaars	x	x	x
	Zwartbekgrondel	-	x	x
	Totaal*	9	7	9

*exclusief hybride

Tabel 17 Soortsaamenstelling in het Meer van Weerde in 2013, 2018 en 2024.

Gilde	Vissoort	2013	2018	2024
Eurytoop	Aal	x	x	x
	Baars	x	x	x
	Blankvoorn	x	-	x
	Brasem	x	x	x
	Giebel	x	-	-
	(Spiegel)karper	-	-	x
	Pos	x	-	-
	Snoek	-	x	x
	Snoekbaars	x	-	-
Limnofiel	Zeelt	x	x	x
Exoot	Zonnebaars	x	x	x
	Zwartbekgrondel	-	x	x
	Totaal*	9	7	9

*exclusief hybride

TABEL 6 en TABEL 7

Tabel 6 Raming van het visbestand in het Meer van Weerde (kg/ha) in 2024.

Gilde	Vissoort	Totaal	0+	>0+-15	16-25	26-40	>=41
Eurytoop	Aal	1,3	-	-	-	-	1,3
	Baars	26,2	12,4	5,5	5,9	2,4	-
	Blankvoorn	0,7	-	0,3	0,4	-	-
	Brasem	6,6	-	1,7	0,4	4,5	-
	Spiegelkarper	17,2	-	-	-	-	17,2
Limnofiel	Zeelt	32,7	-	0,1	-	-	32,6
Exoot	Zonnebaars	1,9	0,0	1,9	-	-	-
	Zwartbekgrondel	0,4	0,0	0,4	-	-	-
Subtotaal		87,1	12,5	9,9	6,6	6,9	51,1
		ecologische indeling voor snoek					
		Totaal	0-15	16-35	36-44	45-54	>54
Eurytoop	Snoek	0,9	-	-	0,9	-	-
Totaal		88,0					

0,0 = <0,05 kg/ha; - = niet aangetroffen

Tabel 7 Raming van het visbestand in het Meer van Weerde (stuks/ha) in 2024.

Gilde	Vissoort	Totaal	0+	>0+-15	16-25	26-40	>=41
Eurytoop	Aal	5	-	-	-	-	5
	Baars	2.140	1.859	194	78	8	-
	Blankvoorn	19	-	17	2	-	-
	Brasem	132	-	108	2	22	-
	Spiegelkarper	2	-	-	-	-	2
Limnofiel	Zeelt	22	-	5	-	-	17
Exoot	Zonnebaars	141	50	90	-	-	-
	Zwartbekgrondel	42	2	41	-	-	-
Subtotaal		2.504	1.911	456	83	30	24
		ecologische indeling voor snoek					
		Totaal	0-15	16-35	36-44	45-54	>54
Eurytoop	Snoek	2	-	-	2	-	-
Totaal		2.506					

0 = <0,5 stuks/ha; - = niet aangetroffen

TABEL 18

Tabel 18 Vergelijking van het visbestand in Meer van Weerde in 2018 en 2024.

Gilde	Vissoort	2018		2024	
		kg/ha	n/ha	kg/ha	n/ha
Eurytoop	Aal	2,8	8	1,3	5
	Baars	1,3	35	26,2	2.140
	Blankvoorn	-	-	0,7	19
	Brasem	0,1	14	6,6	132
	Snoek	6,1	19	0,9	2
	Snoekbaars	-	-	-	-
	Spiegelkarper	-	-	17,2	2
Limnofiel	Zeelt	0,7	107	32,7	22
Exoot	Zonnebaars	0,7	124	1,9	141
	Zwartbekgrondel	0,0	4	0,4	42
Totaal		11,7	312	88,0	2.506